

MATERIC

Viețile sfințelor cuvioase

Cules din
Marele Sinaxar Grec al Bisericii Ortodoxe
și din alte izvoare

Traducere:
pr. Cornel Savu

Viata și nevoințele sfintei noastre maici,
ale celei între sfinți SINCLITICHIA din Alexandria,
a cărei pomenire Sfânta Biserică
o prăznuiește pe 5 ianuarie

Primii ani

Fericita noastră maică Sinclitichia¹⁵ s-a născut în Alexandria Egiptului, în jurul anului 400 d.Hr. Părinții săi erau originari din Macedonia, însă când au auzit de renumele de-Dumnezeu-iubitoarei cetăți a Alexandriei, ei s-au hotărât să emigreze. La Alexandria au găsit credință curată și dragoste adevărată, lucru care i-a făcut să prefere să trăiască în străinătate mai degrabă decât să rămână acasă. Familia Sinclitichiei era distinsă și dintre cele prospere, având toate lucrurile după care umblă oamenii acestei lumi. Totuși, chiar de când era fetiță în brațele părinților săi, tânăra fecioară și-a pus toată dorirea și dragostea ei în Dumnezeu. Nu dădea nici o atenție grijilor trupești și se păzea de răzvrățirile talazuri ale firii.

Frumusețea deosebită a Sinclitichiei, familia sa distinsă și bogata sa moștenire incitau pe mulți admiratori să-i ceară mâna în căsătorie. Și în mijlocul tuturor acestor admiratori, părinții o îndemneau să intre în legătura cununiei, mai ales că ea avea să le moștenească averea.

Dar Sinclitichia era înțeleaptă și purtarea ei nobilă, și a refuzat să se lase convinsă de către părinții săi în privința căsătoriei. Ea își închinase deja inima și mintea doar Mirelui ceresc, lui Hristos, și nu unuia pământesc. Nici o podoabă, nici o rochie cusută cu aur și nici un lucru lumesc nu putea să-i abată privirea de la Hristos. Nici rugămintele fierbinți ale rudelor nu-i puteau înmuia hotărârea sau micșora dorința sufletului.

¹⁵ Această extraordinară viață a Sfintei Sinclitichia a fost scrisă în greacă de Sfântul Atanasie cel Mare al Alexandriei (269-373). Se presupune că fecioara Sinclitichia este cea care l-a ajutat pe Sfântul Atanasie atunci când el a stat ascuns într-un puț sau rezervor timp de șase ani.

Manuscrisul biografiei sfintei a fost apoi revizuit de Nicodim Aghioritul († 1809) și introdus în *Neon Ekloghion* (Veneția, 1803), iar mai târziu a fost simplificat și încorporat în *Marele Sinaxar*.

Îndreptându-și privirile și gândurile numai asupra Celui dorit – Hristos, ea își închidea plăcerile simțurile trupului și stătea de vorbă cu Mirele său cel duhovnicesc.

Dacă se întâmpla să apară conversații lumești, fiind în mijlocul oamenilor, ea le făcea să înceteze sau le evita, apoi mergea să-și reculeagă gândurile. Dacă se ivea o conversație înălțătoare de suflet, atunci ea își deschidea larg urechile ca s-o primească în suflet. Sinclitichia se socotea pe sine ca cel mai periculos dușman al său, așa că s-a hotărât de timpuriu să-și supună trupul cu posturi și alte mortificări. Tinerei fecioare îi plăcea să țină post, crezând că acest lucru nu e doar o contribuție la sănătatea trupei, ci temelia și menținerea tuturor virtuților, în privința cărora ea nu avea egal.

Există oameni care mănâncă pur și simplu din plăcere și astfel carnea lor devine moale și grasă. Însă Sinclitichia nu-și permitea niciodată mai mult decât necesarul, ceea ce era mai mult decât dorea ea. Când se împărtășea din hrană, făcea aceasta cu mult dezgust și absolut fără nici o plăcere. Ca urmare, fața îi devenise palidă, iar silueta foarte subțire. Deși trupul îi era slăbit, duhul ei câștigase putere. Putea să zică împreună cu Apostolul Pavel: „chiar dacă omul nostru cel din afară piere, cel dinăuntru însă se înnoiește zi de zi” (2 Corinteni 4, 16). Și toate aceste nevoițe le făcea în secret, fără știrea cuiva.

Tunderea Sinclitichiei

La moartea părinților săi, Sinclitichia a rămas singura moștenitoare a averii lor. Cei doi frați ai săi muriseră înaintea părinților; sora ei oarbă era încredințată cu totul ocrotirii sale. Sfânta fecioară, după ce și-a împărțit averea la săraci și nevoiași, s-a retras împreună cu sora sa cea oarbă într-o cameră de mormânt părăsită, de pe moșia unei rude. Acesta era în afara Alexandriei într-un loc numit Eroön.

În acest loc, Sinclitichia a chemat un preot și a fost tunsă în monahism. Odată cu tăierea părului ea a fost eliberată de grijile acestei lumi. După ce a fost făcută călugăriță, ea a remarcat cu deplină umilință: „Am fost învrednicită de un mare dar. Care-i oare darul convenit pe care pot eu, care n-am nimic, să-l întorc Celui ce mi-a dat să devin călugăriță? Dacă oamenii își cheltuiesc toată averea pentru un dar sau un rang trecător al acestei lumi, cu cât mai mult sunt îndatorată eu, care am fost învrednicită de acest mare har de a deveni călugăriță? Cu adevărat, toată avuția mea

și chiar trupul meu aparțin Stăpânului Hristos, Domnul pământului și a toată plinirea lui". Apoi s-a înveșmântat cu umilință și s-a retras.

Știm că înainte de a se călugări, Sinclitichia s-a nevoit în asceză pe când trăia în casa părintească. Odată cu împărțirea tuturor averilor sale lumești la săraci ea a rupt-o cu mânia și ținerea de minte a nedreptăților trecute și a lepădat orice sentiment de invidie și slavă deșartă. Astfel, ea și-a așezat sufletul pe Piatra Unghiulară cea sigură - Hristos (Efes. 2, 20). Sinclitichia era ca omul înțelept despre care a zis Hristos că a auzit cuvintele Sale și le-a făcut și și-a zidit casa sa pe stâncă (Matei 7, 24). De aceea, după sfânta tundere, ea a progresat rapid în virtuți.

Dacă cineva intră în taina dumnezeiască a stării monahale fără exercițiu și fără să se fi gândit dinainte la menirea acesteia, este improbabil că va termina alergarea cu succes. Într-adevăr, dacă alegi să mergi pe o cale, trebuie să socotești proviziile de care vei avea nevoie pentru drum. Tot astfel, fericita fecioară s-a pregătit mai întâi prin binecunoscutele exerciții de asceză. Apoi fără frică a luat-o pe drumul ce duce spre cer.

Având un spirit devotat și înflăcărat, Sinclitichia a depășit de la început chiar și pe monahiile cu mulți ani de viață pustnicească. Nu putem descrie toate fațetele vieții sale cu precizie datorită izolării severe pe care și-a autoimpus-o tânăra călugăriță. Ea dorea să-și țină viața și lucrarea ascunsă de toți ochii, ca să nu primească vreo faimă sau laudă. De fapt ea se gândea mai mult cum să-și ascundă faptele bune decât să se apuce de isprăvi noi. Astfel, ea ne-a văduvit de cunoștința modului său de viață. Harul dumnezeiesc și Scriptura au învățat-o nu atât să evite slava omenească, cât să nu lase ca „mâna ta cea stângă să știe ce face dreapta” (Matei 6, 3).

Nevoințele sfintei

Din primii ani când era călugăriță tânără, până ce a ajuns la vârsta maturității, Sinclitichia a evitat să vorbească cu bărbați și chiar cu femei, ca să nu o slăvească pe seama ascezei sale excesive. Se temea că acest lucru va produce pietre de poticnire în căutarea ei după virtute și liniște. Își înăbușea toate impulsurile cărnii, ca să nu o doboare. Precum grădinarul curăță ramuri și culege roade, tot așa și ea tăia din gândurile sale mărăcinii patimilor cu ajutorul postului și al rugăciunii. Dacă observa că vreo patimă și-a făcut loc, ca să-și supună trupul, ea își lua asupra sa diferite pedepse, adeseori dureroase. De exemplu, se lăsa să sufere de foame și uneori de sete.

Ori de câte ori avea vreun fel de război duhovnicesc din partea diavolului, recurgea la rugăciune și invoca ajutorul Stăpânului Hristos. Nu era suficient să-l împiedice doar prin asceză pe diavol, care „umblă răcnind ca un leu, căutând pe cine să înghită” (1 Petru 5, 8). Atunci, prin rugăciunea sa către Domnul, dușmanul fugea imediat. Erau însă și cazuri când Domnul îngăduia dușmanului să se lupte cu slujitoarea Sa pentru ca ea să-și sporească virtutea sufletului prin și mai multă încercare și exercițiu. Departe de a fi tulburată, Sinclitichia privea aceste întâmplări ca pe niște bune prilejuri de a crește în har. Singura ei țintă era să obțină o victorie asupra vrăjmașului. Limitându-și mâncarea și așa sărăcăcioasă, ea își omora patimile și își înfrâna chiar și satisfacțiile și dorințele legitime. Mânca pâine făcută cu țărâțe, deși adeseori nu bea apă deloc. Ca arme pentru a birui în luptă, ea purta platoșa rugăciunii și coiful credinței, împreună cu nădejdea, dragostea și mila.

În cazurile când se întâmpla să biruiască pe vrăjmașul mântuirii noastre, ea își slăbea asprimea rânduiei ascetice, ca să nu-și istovească fără rost mădularele trupului. Căci dacă războinicul are arcul slăbit în bătălie, cum poate să nădăjduiască în victorie? Totuși, datorită postirii exagerate și nechibzuite, unii s-au făcut de fapt unelte ale vrăjmașului în supunerea de sine. Ce face marinarul când dă peste o furtună? El se înfrânează și își petrece tot timpul în lupta cu puternicele valuri; dar când primejdia a trecut, atunci își satisface el nevoile trupului. Cu toate acestea, deși marea poate să fie în general liniștită în prezent, el nu doarme și nu e fără băgare de seamă; el veghează și e atent la posibilele furtuni viitoare, deoarece știe că deși valurile și vânturile puternice s-au potolit, totuși marea și aerul sunt mereu prezente.

În același fel, sfânta Sinclitichia nu-și nimicea mădularele trupului, ci făcea totul cu discernământ. Astfel, în războaie, recurgea la rugăciune, iar când i se dădea pace se domolea. Însă chiar și în vreme de liniște trebuie să ne rugăm neîncetat. Căci întocmai precum marea este imprevizibilă, tot așa și ispitele se pot ivi pe neașteptate. Sfânta noastră înțelegea bine marea cea agitată a acestei vieți și prevedea tulburările duhurilor rele. De aceea avea grijă să mențină cursul corabiei sufletului său. Avea drept cârmă devotamentul față de Dumnezeu, care o călăuzea spre limanul mântuirii, unde să-și ancoreze corabia cu ancora cea sigură a credinței.

Viața acestei sfinte femei era apostolică prin faptul că una credința cu sărăcia și iradia dragoste și umilință. După cum scrie în Psaltire, ea „călca peste aspidă și vasilisc” (Ps. 90, 13) și peste toată puterea vrăjmașului.

Astfel, ea avea să audă de la Mântuitorul nostru: „Bine, slugă bună și credincioasă: peste puține ai fost credincioasă, peste multe te voi pune stăpână” (Matei 25, 21). Cu alte cuvinte: „Pentru că ai biruit războiul trupesc al cărnii și al lumii, cu ajutorul și ocrotirea Mea vei dobândi victoria și asupra oștirii răului cea netrupească. Mai mult, pentru că ai supus puterile demonilor, apropie-te de puterile cele bune ale oștirii îngerești”.

Fericita femeie își ducea lupta pentru virtute în felul descris mai înainte. Cu trecerea timpului ea a înflorit de virtuți. Mai mult, minunata mireasmă a luptei sale era percepută de mulți. Așa zice Domnul: „Că nu e nimic tainic care să nu fie făcut cunoscut” (Luca 8, 17). Într-un fel cunoscut doar Lui Însuși, Domnul știe cum să facă să rodească realizările celor pe care îi iubește.

Întemeierea unei mănăstiri

Prin iluminare dumnezeiască și spre îndreptarea altor femei, alte călugărițe apelau la Sfânta Sinclitichia pentru sfat. Primind un imens folos duhovnicesc din sfintele conversații cu ea, aceste femei se grăbeau adeseori către ea. Odată, fericita a fost rugată să le explice cum să afle mântuirea. Atunci Sinclitichia a suspinat adânc și vărsând multe lacrimi a rămas în tăcere. Smerenia o făcea să nu dorească să-și ia asupra sa sarcina de a învăța pe alții. Cu toate acestea, surorile o sileau să vorbească despre mărețele lucruri ale lui Dumnezeu, căci numai o singură privire asupra sfintelor femei aprindea entuziasmul și uimirea în privitor. Sinclitichia, însă, zicea doar: „O, nevoitoarelor, nu mă siliți că sunt săracă”. Dar ele cu și mai multă tărie o sileau zicând „Așa zice Domnul: „în dar ai primit, în dar să dai” (Matei 10, 8) și „bagă de seamă să nu fii osândit ca sluga care și-a ascuns talantul” (Matei 25, 24-30)”.

Atunci sfânta zicea: „O, surorilor, de ce credeți că eu, păcătoasa, am ceva vrednic de spus? Avem pe Domnul ca Învățător al nostru al tuturor și Sfânta Scriptură”. Surorile răspundeau: „Știm și noi că Domnul nostru e Învățătorul și în plus luăm aminte la Sfintele Scripturi. Însă tu, cu privegherea ta înflăcărată și plină de râvnă, ai sporit și ai ajuns iscusită în virtuți. Deci monahiile care au reușit să obțină aceste bunătăți trebuie să dea sfat celor începătoare!”. Atunci, fiind biruită de dragostea de oameni, Sinclitichia își lua curaj și vorbea.

Cuvintele Sfintei Sinclitichia

Despre dragoste

„Copiii mei, știm cu toții cum să ne mântuim, însă datorită nepăsării noastre noi ne pierdem mântuirea. Mai întâi trebuie să păstrăm ceea ce s-a revelat prin harul lui Dumnezeu: *Să iubești pe Domnul Dumnezeul Tău din tot sufletul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuși* (Luca 10, 27). Aceste două porunci sunt vârful legii și pe ele stă toată plinătatea harului. Aceste cuvinte sunt puține, însă mare și nesfârșită e puterea lor, deoarece tot ce e bun și folositor sufletului atârnă de aceste două porunci. După mărturia dumnezeiescului Pavel: *Sfârșitul poruncii este dragostea* (1 Tim. 1, 5). Oricâte cuvinte folositoare s-au spus, potrivit harului Sfântului Duh, ele încep cu dragostea și sfârșesc cu dragostea. Prin urmare, mântuirea este această dragoste dublă. Însă trebuie să adaug ceea ce fiecare dintre noi ar trebui să știe. Trebuie să dorim totdeauna să avem dragostea, care este cea mai mare dintre virtuți”.

Despre monahism

Monahiile se temeau de cuvintele ei. Sfânta continua: „Nu știți oare parabola semănătorului, cum zice Domnul, că s-a făcut recoltă: în unele locuri de o sută de ori mai mult, în altele de șazeci de ori, iar în altele de treizeci de ori? (Matei 13, 8; Marcu 4, 8). Holda care a crescut și a produs însutit este tagma noastră a monahilor. Recolta de șazeci este ceata celor care dobândesc stăpânire asupra lor înșiși și practică înfrânarea de sine și nu se căsătoresc. Cei din ceata de treizeci s-au unit în legătura căsniciei, dar trăiesc cu înțelepciune și cumințenie.

Așadar este bine ca cel socotit între cei de treizeci să se ridice între cei de șazeci, și de la șazeci la măsura de o sută; căci e folositor și potrivit să sporească de la cele mici la cele mai mari. Pe de altă parte, a coborî de la cele mai mari la cele mai mici este primejdios. Cel ce întoarce spatele chiar și o singură dată celor inferioare, nu va putea să rămână neclintit în cele mici, ci atârnă deasupra prăpastiei pierzării. Mulți din cei nehotărâți (slabi la minte), deși au făgăduit să-și păstreze fecioria, fac compromisiuri cu diavolul. Ei zic (sau mai bine zis, ei vorbesc cu diavolul) că e mai bine să te căsătorești și să trăiești cumpătat; astfel ei se plasează în rândul celor de treizeci. Mai adaugă apoi că dreptii Vechiului Testament nu

au lepădat procrearea de copii, ci au dorit-o. Dar când rostesc asemenea lucruri, ei trebuie să știe că ele sunt un pretext din partea diavolului. Fiindcă cel ce se prăbușește din cele înalte în cele de jos este dus în rătăcire de amăgitorul.

E întocmai ca soldatul care își părăsește locul său dintr-o armată superioară și se înrolează într-una inferioară. Acestui soldat nu i se va da iertare, ci va fi pedepsit. Tot astfel va fi și cu cel ce părăsește ceata fecioarelor pentru una inferioară, fie ea chiar și a celor cumpătați. Din acest motiv trebuie să ne ridicăm la ceea ce e mai înalt; căci Apostolul ne îndeamnă să *uităm de cele ce sunt în urmă și să tindem către cele dinainte* (Filipeni 3, 13).

De aceea, noi cei socotiți între cei de o sută trebuie să ne păzim întotdeauna și să fim precauți. Totuși, când vom fi făcut tot ce ni s-a poruncit, trebuie să zicem: *Suntem slugi netrebnice. Am făcut ce eram datori să facem* (Luca 17, 10). Din moment ce am ales să ne supunem votului fecioriei, trebuie să veghem și să ne păzim ca să ne păstrăm sănătatea minții, cuminența, cumpătarea și stăpânirea de sine”.

Despre purtarea monahiilor

„Să știți că în lume, multe femei, căsătorite și necăsătorite, își duc viața cu înțelepciune și modestie. Dar există și din cele nesocotite, neștiutoare și care acționează pripit. Aceste din urmă femei își murdăresc simțurile lor trupești. De exemplu, se uită la lucruri necuviincioase, ascultă povestiri obscene și râd fără noimă. Noi, monahiile, suntem obligate să înmulțim virtuțile. Noi trebuie să ne depărtăm de o astfel de viață nedisciplinată și să ne întoarcem ochii de la priveliști deșarte. Așa zice Scriptura: *Ochii tăi să privească drept înainte* (Proverbe 4, 25).

Trebuie să ne înfrânăm gura ca și cu o zăbală de cal. Acest organ trebuie folosit la cântarea de imnuri dumnezeiești și la slăvirea lui Dumnezeu și nu la vorbire plină de rușine și necuviință. Mai mult, nu e destul să ne înfrânăm de la a vorbi rău, ci trebuie nici să nu-i ascultăm la cei ce vorbesc astfel.

Cele de mai sus sunt imposibil de respectat dacă ne părăsim deschilia; căci făcând așa, demonii și patimile care ne fură se strecoară înăuntru, chiar dacă nu dorim ca ei să pătrundă. Cum e posibil să nu se murdărească o casă înconjurată de fum dacă ferestrele și ușile sunt lăsate deschise? De aceea suntem povățuiți să nu mergem în orașe și la spectacole de revistă.

Dacă socotim că e regretabil și nelegiuit să vedem goliciunea fraților și a părinților noștri (Levitic 18, 6-18), cu cât mai destrăbălat și dăunător trebuie să fie sufletului a privi, pe stradă și în piață, oameni îmbrăcați necorespunzător, care spun cuvinte provocatoare și nerușinate? Să știți ca pe un lucru sigur că atunci când asemenea imagini și sunete ne pătrund în suflet, ele aduc năluciri dăunătoare și rușinoase. Dar să se știe că chiar și înlăuntrul chiliilor noastre trebuie să nu fim fără băgare de seamă, ci cu atenție și grijă să ne adunăm gândurile. Așa zice Domnul: *Privegheați!* (Matei 24, 42). Cu cât cauți mai mult înțelepciunea și fecioria, cu atât mai mult fumul cel înțepător al cumplitelor gânduri încearcă să te distragă. După cum scrie în cartea *Eclesiastului*: *În mulțimea înțelepciunii se află mulțimea cunoștinței; și cel ce își sporește cunoștința își va mări suferința* (1, 18). Tot astfel, luptătorii care reușesc în partidele de trântă vor descoperi pe măsură ce avansează că adversarii lor au devenit și ei mai puternici”.

Despre adevărata feciorie

„Străduiește-te să-ți închipui cât de departe ești de adevărata feciorie și nu vei slăbi în lupta cu vrăjmașul. Chiar dacă nu faci desfrânare trupește, totuși diavolul va căuta să te prindă prin simțuri. Într-adevăr, aceasta se poate petrece chiar dacă nu te-ai depărtat de chilia ta și n-ai auzit nimic obscen. Vrăjmașul se va sili să te aducă în situația de a face ceva necorespunzător în cadrul nălucirilor pe care el le va crea prin magie, fie că ești treaz, fie că dormi. Asta se întâmplă deoarece ticălosul locuiește înlăuntrul inimii. El va încerca să fascineze pe cei cu mintea îngăduitoare, prin amintirea unor chipuri frumoase și conversații trecute ca să-i tulbure și să-i stârnească pe cei neprihăniți. De aceea trebuie să disprețuim închipuirile născocite de cel rău.

După cum scrie în *Eclesiast*: *Dacă duhul stăpânitorului se ridică împotriva ta, nu-ți părăsi locul tău; căci domolirea face să înceteze supărări mari* (10, 4); adică dacă duhul sau lucrarea diavolului se ivește în mintea ta, nu-i da loc în inima ta, ci aruncă-l afară. Așadar, să nu cedezi, ca să nu te prăbușești împreună cu Satan. O fecioară dacă doar îngăduie gândurile indecente, ea se va asemăna desfrânatei din lume.

Prin urmare războiul cu duhul desfrânării e mare și înfricoșător. Acesta este răul de căpetenie al vrăjmașului prin care el încearcă să manipuleze și să ruineze sufletul nostru. De asemenea, acest lucru îi apăsă de neînțeleptul dreptului Iov, care a zis că toată puterea vrăjmașului e în buric,

adică *iată acum, tăria lui e în șalele lui și puterea lui e în buricul burții lui* (Iov 40, 11). Astfel, prin multe și felurite uneltiri, diavolul îi face pe iubitorii de Hristos să săvârșească desfrânare și idolatrie. Muți s-au întors de la dragostea de Hristos din cauza șireteniei celui viclean.

De fecioarele care au refuzat căsătoria și orice amăgire lumească, el râde acum cu dispreț și le azvârle cu capul înainte în desfrânare, prin intermediul dragostei de soră față de bărbați. Tot astfel, călugării care au lepădat orice necuviință și faptură desfrânată, el îi duce în rătăcire prin intermediul convorbirilor evlavioase cu femei. Asta e îndeletnicirea înșelătorului, să intre pe furiș și să imite pe cele dumnezeiești și duhovnicești, ca să-și poată semăna în taină lucrările sale. Deci bobul poate să arate pe dinafară ca grăuntele de grâu, dar miezul e o cursă. În privința aparențelor înșelătoare, Domnul zice că vor veni la voi ca demoni *în haine de oi, dar pe dinăuntru sunt lupi răpitori* (Matei 7, 15).

Prin urmare, ce trebuie să facem împotriva vicleșugurilor demonilor ca să ne mântuim? Trebuie să fim *înțelepți ca șerpii și nevinovați ca porumbeii* (Matei 10, 16). Trebuie să ne străduim să anticipăm cursele trimise de diavol împotriva noastră. Când Hristos ne învață să fim înțelepți ca șerpii, El vrea să spună că trebuie să fim pregătiți să suspectăm pe copiii cei înșelători ai celui rău. Expresia *nevinovați ca porumbeii* se referă la nevinovăția și neprihănirea porumbelului – astfel trebuie să fie faptele noastre. Deci orice faptă bună izgonește răul, deoarece nu dorește să se păteze.

Dar cum ne vom feri de cea ce nu știm? Nu putem prevedea viitorul, însă putem să fim atenți și precauți față de vicleșugurile celui rău și astfel să ne păzim de multe nenorociri. Ascultați pe dumnezeiescul Apostol Petru: *Fiți treji, privegheați; căci potrivnicul vostru, diavolul, umblă răcnind ca un leu, căutând pe cine să înghită* (1 Petru 5, 8). De asemenea, prorocul Avacum zice: *Și-a făcut grasă partea lui și bucatele lui alese* (Avacum 1, 16). Înțelegeți aceasta: trebuie să fim totdeauna vigilenți și treji, deoarece vrăjmașul nostru cu siguranță e întotdeauna pe punctul de a porni un război, fie prin mijloace externe fie prin gânduri ispititoare. Provocarea poate să vină ziua sau noaptea, într-un mod ascuns și nebănuit.

Ce ne trebuie în această bătălie? Este clar că avem nevoie de osteneală ascetică și rugăciune curată. Aceste două lucrări sunt remediile obișnuite și de bază ce se folosesc împotriva gândurilor vătămătoare. Însă există și alte mijloace care pot fi utilizate în războiul carnal. Ori de câte ori pătrunde un gând rușinos, trebuie să ne împotrivim lui cu un alt gând. Dacă vrăjmașul ne prezintă un chip frumos într-o închipuire, trebuie să i

ne opunem cu un gând drept. Astfel, în mintea noastră, să scoatem ochii acelui chip, să-i jupuim carnea de pe obraji și să-i tăiem buzele felii. Dacă faci aceasta, atunci dintr-un asemenea chip va rămâne un schelet respingător și groaznic. Cu acest procedeu să tratăm gândurile seducătoare ca să le respingem. Nu vom dori niciodată să îmbrățișăm un amestec de sânge și flegmă. Deci cu această metodă vei izgoni imaginile necuviincioase ale păcatului. Este ca o țeahpă cu care vei putea să ținutuești demonul desfrânării.

Socotește în mintea ta că întreg trupul celui pe care-l iubești izvorăște putreziciune și puroi urât mirositor, fiind sortit descompunerii și morții. Fără îndoială, aceasta va da afară necurata dorință din inima noastră. Totuși, cea mai bună armă în războiul cărnii este tocirea asalturilor pântecelui nostru. Prin aceasta vom birui distrugătoarele patimi care își trag puterea lor din pânțece”.

Cu asemenea cuvinte înțelepte și de suflet mântuitoare își povățuia Sinclitichia obștea de femei.

Despre sărăcie și bogății

Apoi una dintre monahii a întrebat-o pe dreapta femeie dacă sărăcia este binele desăvârșit. Ea a răspuns: „Multe lucruri sunt bune pentru cei tari și curajoși. Cei ce îndură sărăcia trec prin suferințe trupești, dar sufletul e în pace. Tot astfel, rochiile frumoase și noi care sunt călcate în picioare și sfâșiate, pot mai târziu să fie folosite la curățarea și ștergerea obiectelor. În același fel, sufletul neînfricat, atunci când e în strâmtoare și chinuri datorită sărăciei asumate voluntar se face tot mai puternic și mai statornic.

Pe de altă parte, cei slabi de înger și care se descurajează ușor nu fac decât să devină tot mai slabi și mai șovăitori. Cea care e descumpănită de o privațiune ușoară nu va dobândi binele care vine din sărăcie. Asta se poate compara cu hainele rupte și vechi care nu rezistă la spălat ci se zdrențuiesc și se distrug. Deci sfârșitul veșmântului zdrențaros și al celui rezistent nu este la fel, după cum nu același este sfârșitul pentru sufletul șovăitor și sufletul credincios. Pânza rezistentă poate fi folosită la curățarea și refacerea obiectelor, dar pânza zdrențuită se va rupe. De aceea, sărăcia e o comoară prețioasă pentru sufletul curajos. Sărăcia poate folosi drept zăbală și frâu pentru a ne împiedica să păcătuim. Cei ce vor să se ferească de păcat trebuie mai întâi să se silească cu postul, cu culcarea

pe pământ și cu alte privațiuni trupești. După aceea se pot folosi din sărăcia de bunăvoie. Cea care își leapădă banii fără exercițiu și antrenament, va ajunge de obicei să regrete această faptă. Aceasta se întâmplă deoarece bogățiile sunt componentele unei vieți de odihnă și lenevie. Astfel, cea care nu-și ia măsurile de precauție corespunzătoare va fi una care-și risipește bunurile fără o atentă chibzuință, numai ca să se căiască de nesăbuința sa.

Odată ce ai lepădat lăcomia și mâncărurile plăcute și celelalte comodități și plăceri ale trupului, atunci vei putea să renunți cu ușurință la bunurile pământești și la bani. De aceea, când a vorbit omului bogat, Domnul nu i-a poruncit numaidecât să renunțe la bogățiile sale. Domnul i-a spus bogatului mai întâi poruncile ce trebuie ținute: *Să nu săvârșești adulter,ucidere și hoție. Și să nu înșeli sau să depui mărturie mincinoasă. Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta.* Bogatul a răspuns Învățătorului zicând că el a respectat toate aceste porunci din tinerețea sa. Atunci Domnul Iisus l-a privit cu dragoste și a zis: *Un lucru îți lipsește: Mergi, vinde tot ce ai și dă săracilor, și vei avea comoară în cer; și vino, ia-ți crucea și urmează Mie* (Marcu 10, 21). Deci dacă de fapt bogatul nu ar fi respectat poruncile din tinerețea sa după cum a afirmat, cu siguranță că Domnul nu l-ar fi încurajat să se facă sărac; căci cum ar fi putut ajunge el la desăvârșire fără să fi intrat mai întâi în posesia lucrurilor celorlalte menționate de Iisus?

Așadar, bună este sărăcia pentru cei ce trudes în viața de austeritate; ei vor dobândi cu ușurință acele bunătăți. Acești oameni leapădă tot ce e de prisos și își pun mintea și toată nădejdea doar în Dumnezeu, cântând cuvintele Psalmului: *Ochii tuturor privesc spre Tine cu nădejde și Tu le dai mâncarea lor la vreme potrivită* (Ps. 144, 16).

Mai este și alt folos de scos din sărăcie: Cei care nu au mintea atașată de lucruri pământești pot contempla bunătățile cerești, astfel încât ei ar putea zice împreună cu David: *Ca un dobitoc m-am făcut înaintea Ta, dar eu sunt pururea cu Tine* (Ps. 72, 22). Căci animalele de povară care trudes pentru oameni se mulțumesc doar cu hrana lor și nu caută altceva. Același lucru se întâmplă cu cei în lipsuri, ei își caută doar mâncarea lor zilnică și disprețuiesc banii ca pe ceva de nimic și nefolositor.

Cei aflați în sărăcie rămân neclintii în credință. De aceea Domnul le-a zis: *Nu vă gândiți la viața voastră, ce veți mânca, sau ce veți bea; încă nici la trupul vostru, cu ce vă veți îmbrăca. Oare nu e viața mai mult decât carnea și trupul mai mult decât îmbrăcămintea? Priviți la păsările cerului: că ele nu seamănă, nici nu seceră, nici nu adună în hambare, și totuși Tatăl vostru cel ceresc le hrănește.*